

Perspektywa wydobycia w naszym kraju gazu z łupków zmobilizowała Radę Ministrów do zaproponowania nowych rozwiązań prawnych. Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze oraz niektórych innych ustaw jest nowatorski nie tylko pod względem zaproponowanych rozwiązań, lecz i formalnym. W jego uzasadnieniu bowiem postanowiono – wbrew przyjętym zasadom – omówić szczegółowo jedynie wybrane zmiany.

Projekt przewiduje powołanie specjalnej spółki o nazwie Narodowy Operator Kopalń Energetycznych S.A. (NOKE S.A.). Spółka zostanie zawiązana przez Bank Gospodarstwa Krajowego oraz Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Wyłącznym przedmiotem działalności spółki ma być wykonywanie, wraz z przedsiębiorcami, działalności na podstawie koncesji na rozpoznawanie złóż węglowodorów i wydobywanie węglowodorów ze złóż lub koncesji na wydobywanie węglowodorów ze złóż, umowy o współpracy oraz umowy o ustanowieniu użytkowania górniczego.

Koncesje na rozpoznawanie złóż węglowodorów i wydobywanie węglowodorów ze złóż albo wydobywanie węglowodorów ze złóż będą udzielane po przeprowadzeniu postępowania przetargowego, przy czym zwycięzca przetargu będzie zobowiązany zawrzeć z NOKE S.A. umowę o współpracy – pod rygorem uznania postępowania przetargowego za nierozstrzygnięte. Dodać należy, że już na etapie postępowania przetargowego określany jest minimalny procentowy poziom uczestnictwa NOKE S.A. w zysku konsorcjum eksploatacyjnego oraz maksymalny procentowy (jednak nie wyższy niż 5%) lub kwotowy poziom uczestnictwa NOKE S.A. w kosztach prac, w tym robót górniczych.

Wpłaty z części zysku NOKE S.A. mają trafiać na specjalnie tworzony Fundusz Pokoleń. Środki tego Funduszu mają być wykorzystywane wyłącznie na:

1. wspieranie innowacyjnego potencjału gospodarki polskiej poprzez inwestycje w edukację, szkolnictwo wyższe, naukę, badania i rozwój;
2. realizację solidarności wielopokoleniowej poprzez wsparcie systemu emerytalnego (warto wskazać, że środki z już istniejącego w tym samym celu Funduszu Rezerwy Demograficznej posłużyły ostatnio „łataniu” dziury budżetowej);
3. wspieranie ochrony zdrowia i życia ludzkiego (najprawdopodobniej oznacza to poprawianie sytuacji finansowej Narodowego Funduszu Zdrowia).

Na szczególną uwagę zasługuje propozycja by wojewoda wprowadzał obszar udokumentowanego złoża kopalń do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy – jeśli nie uczyniła tego w terminie 6 miesięcy od dnia zatwierdzenia dokumentacji geologiczno-inwestycyjnej rada gminy. Wojewoda będzie musiał dokonać zmian w terminie 3 miesięcy pod rygorem... kary w wysokości 1000 zł za każdy dzień zwłoki. Projektodawcom najwyraźniej nie przeszkadzał fakt, że w terminie 3 miesięcy jest niemożliwe uchwalenie studium.

Rozwiązaniem ważnym z punktu widzenia jednostek samorządu terytorialnego jest nowe ukształtowanie zasad podziału wpływów z tytułu opłat w zakresie węglowodorów. Proponuje się by wpływy te w 60% stanowiły dochód gminy, po 15% - powiatu i województwa, w 10% - Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Zainteresowanych szczegółami rozwiązań zachęcamy do zapoznania się z całością projektu.